

SLOVENSKI NAROD

JUREDNISTVO, UPRAVA IN INZERATNI ODDELEK:
LJUBLJANA, PUCCINIEVA UL. 5
TELEFON 6T. 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

PONEDELJSKA IZDAJA „JUTRA“

IZDAJA VSE K PONEDELJEK KOT PONEDELJSKA
IZDAJA JUTRA

Eingreifen deutscher Schlacht- und Jagdflieger in die Winterschlacht im Osten

Feindliche Angriffe zwischen Donau und Plattensee abgewiesen — Bolschewisten drangen in Kattowitz und Beuthen ein — Sowjets an der Bildung von Oderbrückenköpfen behindert — Erfolgreiche Verteidigung von Posen, Schneidemühl und Thorn — Heranschieben der Bolschewisten an den Königsberger Festungsgürtel — Feindliche Angriffswucht in Kurland liess nach — Amerikanische Angriffe bei St. Vith und Wiltz zurückgeschlagen

Aus dem Führerhauptquartier, 28. Jan. Das Oberkommando der Wehrmacht gibt bekannt:

In Ungarn griff der Feind mit starken Kräften zwischen Donau und Plattensee nach Norden und aus dem Raum westlich Budapest nach Süden und Südwesten an. Er wurde in schweren Kämpfen unter Abschuss von 131 Panzern abgewiesen. Die Besatzung von Budapest behauptet den Westteil der Stadt gegen fortgesetzte Angriffe der Bolschewisten.

Beiderseits der oberen Weichsel wurden heftige feindliche Angriffe abgewiesen oder aufgefangen. Im oberschlesischen Industriegebiet konnte der Gegner unter Einsatz starker Kräfte in Kattowitz und Beuthen eindringen und aus dem Raum Gleiwitz nach Südosten Boden gewinnen. Unsere Oderverteidigung, in deren Reihen Volkssturmhelten erfolgreich kämpfen, verhinderte zwischen Cösel und Glogau weiterhin die Bildung größerer feindlicher Brückenköpfe und schlug die angreifenden Bolschewisten in wechselseitigen Angriffs- und Abwehrkämpfen an zahlreichen Stellen zurück. Auch feindliche Angriffe gegen das Stellungssystem vor Breslau mit Schwerpunkt an der Nordfront blieben erfolglos.

Besonders der Feind mit starken Kräften zwischen Donau und Plattensee nach Norden und aus dem Raum westlich Budapest nach Süden und Südwesten an. Er wurde in schweren Kämpfen unter Abschuss von 131 Panzern abgewiesen. Die Besatzung von Budapest behauptet den Westteil der Stadt gegen fortgesetzte Angriffe der Bolschewisten.

Am Sonntag Tag der Abwehrschlacht in Kurland liess dort die Wucht der Angriffe infolge der hohen Verluste des Feindes nach. Seine Durchbruchversuche auf Liebau und Frauenburg blieben erfolglos. 26 Panzer wurden vernichtet.

Starke Verbände deutscher Schlacht- und Jagdflieger griffen in die Winterschlacht im Osten ein. Gestern 29 Panzer ausser Gefecht, zerstörten 675 motorisierte und bespannte Fahrzeuge sowie 28 Geschütze und fliegen vor allem bei Tiefangriffen in Infanteriekolumnen dem Sovjet sehr hohe blutige Verluste zu.

Im Westen führten die Engländer gestern an der Kur zwischen Röhrmond und Linnich nur schwächere Angriffe. Sie wurden schon in der Bereitstellung wirksam durch unsere Artillerie bekämpft und blieben erfolglos.

Auch in den Abschnitten von St. Vith und nordwestlich Wiltz schlugen unsere Truppen die angreifenden Amerikaner zurück oder brachten sie im Hauptkampf- feld zum Stehen. Südöstlich Remich dauern die örtlichen Kämpfe an. Ein feindlicher Panzerangriff wurde durch Artilleriefeuer zerschlagen.

Am Elsass hält der Feind seinen starken Druck im Kampfgebiet südöstlich Rappoltsweiler und nordwestlich Mühlhausen aufrecht.

Ausgestrichene Tage herrschte über dem westlichen Reichsgebiet nur geringe feindliche Tieffliegeraktivität. In dem frühen Abendstunden stiessen einzelne britische Sturzflugzeuge bis zur Reichshauptstadt vor.

Unser Vergeltungsfeuer auf London dauert an.

Nemška bojna in lovška letala posegla v zimsko bitko na vzhodu

Sovražni napadi med Donavo in Blatnim jezerom odbiti — Boljševiki so vdrli v Katovice in Bytom — Boljševiki sime one mogoci prednostjo ob Odri — Uspešna obramba Poznanja, Pile in Toruna — Boljševiki so se približali kraljevskemu utrjenemu pasu — V Kurlandiji je popustila silovitost sovražnih napadov — Ameriški napadi pri St. Vithu in Wiltzu odbiti

Führerjedr glavnji stan, 28. Jan. DNB. Vrhovno povojništvo obozoženih sil javlja: Na Madžarskem je napadel sovražnik z močnimi silami med Donavo in Blatnim jezerom proti severu in s področju zapadno od Budimpešte proti jugu in jugozapadu. Odbili smo ga v težkih bojih ter uničili 131 oklopnikov. Posadka Budimpešte branil zgodaj del mesta pred nadaljnimi boljševiški napadi.

V zimsko bitko na vzhodu so posegli močni oddelki nemških bojnih in lovskih letal, onesposobili za boj 29 oklopnikov. Uničili 675 motoriziranih in vprežnih vozil, 28 topov ter prizadeli predvsem v nizkih napadih na korne pehotne boljševikom zelo visoke krvave izgube.

Na zpadu so izvedli Angleži včeraj ob Roeru med Rörmndon in Linnichom le Šibke napade. Naša topništvo jih je učinkovito napadlo že na prizadljivih postojankah, tako da so bili njih napadi brezuspešni.

Tudi na odsekih pri St. Vithu in severozapadno od Wiltza so odbile naše čete napadajoče Američane ali pa so jih ustavile na glavnem boljševiku. Jugozhodno od Remiche se nadaljuje krajnji boji. Na pad so razobil kraljevski krog v Helsinkih, ter njegov adjutant Johannson. Boljševiki so to razkrili ter ta častnika zapri. Armfelt se je v svoji celiči obesil. Johannson pa čaka na razpravo pred vojnim sodiščem.

Tačno je poročilo agencije Reuter.

Dvomljivo pa je, ali je povelnik finske garde resnično izvršil samomor. Verjetno je končal njegovo življenje boljševski streli v tlimki. Na vsak način meče to poročilo čudno luč na sedanje razmere v Finsku.

Stockholm, 28. jan. Kakor poroča agencija Reuter iz Helsinkov, nekateri gardni častniki »iz nerazumljivega domoljubja niso izročili svojega orožja oblastem, marve so ga skrili. Med temi sta bila stotnik prof. Jörn Armfelt, povelnih garde v Helsinkih, ter njegov adjutant Johannson. Boljševiki so to razkrili ter ta častnika zapri. Armfelt se je v svoji celiči obesil. Johannson pa čaka na razpravo pred vojnim sodiščem.

Tačno je poročilo agencije Reuter.

Dvomljivo pa je, ali je povelnik finske garde resnično izvršil samomor. Verjetno je končal njegovo življenje boljševski streli v tlimki. Na vsak način meče to poročilo čudno luč na sedanje razmere v Finsku.

Stockholm, 28. jan. Kakor javlja New York Times po poročilu agencije Reuter iz Stockholma, namerava maršal Mannerheim po parlamentarnih volitvah v marcu odstopiti kot predsednik Finske. Kakor navodijo, dobro ponavljeni krogri v Helsinkih, bo njegov naslednik sedanjem ministru predsednik Juho Paasikivi.

Včeraj je bilo nad zapadno Nemčijo delovanje sovražnih nizko letelih letal neznanoto. V zgodnjih jutrih urah so pridržali sovražni britanski motilni letala v severozapadu od Berlina.

London nadalje obstrelijuemo s povratnim ognjem.

Boji na vzhodnem bojišču

Berlin, 28. jan. Modnarodni poročevalski urad poroča s severnega odseka vzhodnega bojišča.

Medtem ko so Nemci na jezerski planoti pri Loizenu pogradijeli vojsko, preko stare nemške življenje bojne čete, so po zgorili no jezovski zvezci napade in smeri proti Königsbergu. Čeprav izredno močni oddelki pehotne oklopne vojske ter enovnimi letalskimi napadmi se jim je po večurnih menjajočih se bojih na nekaterih krajih pošredno vdrti globoke v neško obrazovanu cono Južno od Pragi, so ne morecete na neki novi črti zopet zaprle bojščno vrzel ter potisnile večjo sovjetsko bojno skupino z njene operativne baze Severno od Prezole so Nemci nekoliko umaknili svoje posadke. Nekaj kilometrov vzhodno od Königsberga, čeprav izredno močni oddelki pehotne oklopne vojske ter enovnimi letalskimi napadmi se jim je po večurnih menjajočih se bojih na nekaterih krajih pošredno vdrti globoke v neško obrazovanu cono Južno od Pragi, so ne morecete na neki novi črti zopet zaprle bojščno vrzel ter potisnile večjo sovjetsko bojno skupino z njene operativne baze Severno od Prezole so Nemci nekoliko umaknili svoje posadke. Nekaj kilometrov vzhodno od Königsberga so prestregle nemške čete sovjetski su ek. Boj so se nadaljevali, tudi ne poneti. Močne nemške sile so prešle v protinapad.

V Kurlandiji je pritisk občutno popustil Zaradi velik izgub ljudi in materiala boljševki niso mogli več nadaljevati močnih poskusov poskusov v smeri proti Lepajsi. Na vseh odsekih so jih potiske nemške čete se na ozemlju brez gospodarja ter jim prizadejale predvsem jugozapadno od Pre-

zole.

Na kuhinj, vozovih, priklonjicah so vozili ljudi in pritago, na najnajnje, kar so zbrali rodine, na kolodvore in na zbirališča. Brez prestantka je vozila električna cestna železnica ne da bi, kdo zahteval vozilno. Sosed je pomagal sosedu, strankini politični vodje na niso mirovali; niti trenutek. Kdor je bil bližu zbirališču, je po zasebnem potih in tragi kar sam privedel svoj oprnik in svoje kovege.

Zakon vojne je ukazoval Ludjje so mu sledili. Ceste so bili še bolji živahne, ko so prihajali v mesto kmetije s svojimi vozovi in ker so se hoteli umakniti iz ozraženih pokraj in zgorjeli in spodnje Slezije. Tu so se srečavali z oddelki vojske, ki so šli na posamezne odseke bojišča. Med njimi so bili tudi nagni testavje, alarmni oddelki. Bili so to težki

Obvestilo

Začenši z današnjo številko bo naš list iz tehčnih razlogov začasno izhajal samo na štirih straneh. Prosimo, cenjene narocnike in čitalce, naj vzamejo to obvestilo blagohotno na znanje, ter jim sporočamo, da se bomo vrnili na dosedanji obseg brž ko bo to mogoče.

UDENIŠTVO IN UPRAVA
SLOVENSKEGA NARODA

Boji ob izlivu Visle

Berlin, 27. jan. Mednarodni poročevalski urad javlja s področja izliva reke Visle.

Kakor je razvidno iz sovjetskih akcij se sovjeti vojstvo nikakor ne zadovoljijo z osvojitev Visle. Nasprotno hote celno prekoračiti ustje reke. V včerajšnjih bojih se boljševikom ta namera ni posrečila in njihov napadni oddelki so se izkrevlali pred nemškimi prednostji Cheilmo. Gružid in Marienborg, ne da bi dosegli faktične uspehe. Glavni sunek je usmerjen preko Marienborga, da bi istčasno prekračili odsek pri reki Nogat. V starodavnem mestu, ki je v zaročju se izkrevljal, so bili zavrnati. B. B. Števnički se vrzel se lahko zaprejo in končno nastajajo nove baze, iz katerih lahko sovjetski vojaki nadaljujejo okupacijo.

Medtem ko so bili vsi sovjetski sunki proti mestu ločki Elbingu brezuspečni, so pripravljajo veliki del garnizonov oklopniških armad ob vzhodnopruskem levem boku med zaližinami Frischs Haft in Werminditom za odločni in veliki. Par spopadov, ki pa so tvorili le predigri, je bil včeraj vodilni napomena. Nasprotno so utpeljali boljševiki na starih bojnih poljanah med Alle Steinom in Orteburgom, kjer so napali z več dvajsetimi podpori oklopnikov, težko poraz. V napadu in obrambi so uničili nemške čete.

Medtem ko so bili vsi sovjetski sunki proti mestu ločki Elbingu brezuspečni, so pripravljajo veliki del garnizonov oklopniških armad ob vzhodnopruskem levem boku med zaližinami Frischs Haft in Werminditom za odločni in veliki. Par spopadov, ki pa so tvorili le predigri, je bil včeraj vodilni napomena. Nasprotno so utpeljali boljševiki na starih bojnih poljanah med Alle Steinom in Orteburgom, kjer so napali z več dvajsetimi podpori oklopnikov, težko poraz. V napadu in obrambi so uničili nemške čete.

Medtem ko so bili vsi sovjetski sunki proti mestu ločki Elbingu brezuspečni, so pripravljajo veliki del garnizonov oklopniških armad ob vzhodnopruskem levem boku med zaližinami Frischs Haft in Werminditom za odločni in veliki. Par spopadov, ki pa so tvorili le predigri, je bil včeraj vodilni napomena. Nasprotno so utpeljali boljševiki na starih bojnih poljanah med Alle Steinom in Orteburgom, kjer so napali z več dvajsetimi podpori oklopnikov, težko poraz. V napadu in obrambi so uničili nemške čete.

Medtem ko so bili vsi sovjetski sunki proti mestu ločki Elbingu brezuspečni, so pripravljajo veliki del garnizonov oklopniških armad ob vzhodnopruskem levem boku med zaližinami Frischs Haft in Werminditom za odločni in veliki. Par spopadov, ki pa so tvorili le predigri, je bil včeraj vodilni napomena. Nasprotno so utpeljali boljševiki na starih bojnih poljanah med Alle Steinom in Orteburgom, kjer so napali z več dvajsetimi podpori oklopnikov, težko poraz. V napadu in obrambi so uničili nemške čete.

Medtem ko so bili vsi sovjetski sunki proti mestu ločki Elbingu brezuspečni, so pripravljajo veliki del garnizonov oklopniških armad ob vzhodnopruskem levem boku med zaližinami Frischs Haft in Werminditom za odločni in veliki. Par spopadov, ki pa so tvorili le predigri, je bil včeraj vodilni napomena. Nasprotno so utpeljali boljševiki na starih bojnih poljanah med Alle Steinom in Orteburgom, kjer so napali z več dvajsetimi podpori oklopnikov, težko poraz. V napadu in obrambi so uničili nemške čete.

Medtem ko so bili vsi sovjetski sunki proti mestu ločki Elbingu brezuspečni, so pripravljajo veliki del garnizonov oklopniških armad ob vzhodnopruskem levem boku med zaližinami Frischs Haft in Werminditom za odločni in veliki. Par spopadov, ki pa so tvorili le predigri, je bil včeraj vodilni napomena. Nasprotno so utpeljali boljševiki na starih bojnih poljanah med Alle Steinom in Orteburgom, kjer so napali z več dvajsetimi podpori oklopnikov, težko poraz. V napadu in obrambi so uničili nemške čete.

Medtem ko so bili vsi sovjetski sunki proti mestu ločki Elbingu brezuspečni, so pripravljajo veliki del garnizonov oklopniških armad ob vzhodnopruskem levem boku med zaližinami Frischs Haft in Werminditom za odločni in veliki. Par spopadov, ki pa so tvorili le predigri, je bil včeraj vodilni napomena. Nasprotno so utpeljali boljševiki na starih bojnih poljanah med Alle Steinom in Orteburgom, kjer so napali z več dvajsetimi podpori oklopnikov, težko poraz. V napadu in obrambi so uničili nemške čete.

Medtem ko so bili vsi sovjetski sunki proti mestu ločki Elbingu brezuspečni, so pripravljajo veliki del garnizonov oklopniških armad ob vzhodnopruskem levem boku med zaližinami Frischs Haft in Werminditom za odločni in veliki. Par spopadov, ki pa so tvorili le predigri, je bil včeraj vodilni napomena. Nasprotno so utpeljali boljševiki na starih bojnih poljanah med Alle Steinom in Orteburgom, kjer so napali z več dvajsetimi podpori oklopnikov, težko poraz. V napadu in obrambi so uničili nemške čete.

Medtem ko so bili vsi sovjetski sunki proti mestu ločki Elbingu brezuspečni, so pripravljajo veliki del garnizonov oklopniških armad ob vzhodnopruskem levem boku med zaližinami Frischs Haft in Werminditom za odločni in veliki. Par spopadov, ki pa so tvorili le predigri, je bil včeraj vodilni napomena. Nasprotno so utpeljali boljševiki na starih bojnih poljanah med Alle Steinom in Orteburgom, kjer so napali z več dvajsetimi podpori oklopnikov, težko poraz. V napadu in obrambi so uničili nemške čete.

Medtem ko so bili vsi sovjetski sunki proti mestu ločki Elbingu brezuspečni, so pripravljajo veliki del garnizonov oklopniških armad ob vzhodnopruskem levem boku med zaližinami Frischs Haft in Werminditom za odločni in veliki. Par spopadov, ki pa so tvorili le predigri, je bil včeraj vodilni napomena. Nasprotno so utpeljali boljševiki na starih bojnih poljanah med Alle Steinom in Orteburgom, kjer so napali z več dvajsetimi podpori oklopnikov, težko poraz. V napadu in obrambi so uničili nemške čete.

Medtem ko so bili vsi sovjetski sunki proti mestu ločki Elbingu brezuspečni, so pripravljajo veliki del garnizonov oklopniških armad ob vzhodnopruskem levem boku med zaližinami Frischs Haft in Werminditom za odločni in veliki.

Domovina ne sme nikoli pozabiti na Vašo žrtev!

Materinsko tople besede gospe prezidentove Olge Rupnikove na prireditvi za ranjene domobranske borce

Prisrčna je bila prireditev, ki jo je pravila gospa prezidentova Olga Rupnikova ranjenim domobrancem, ki so žrtvovali svoje zdravje in svojo kri za blagor domovine. Okoli svoje dobrotnice in pokroviteljice so se zbrali prejšnjo nedeljo v stekleni dvorani vladne palače invalidi in ranjeni, prisli so pa tudi drugi številni gostje, ki so hoteli preizvesti nekaj ur skupno z ranjenimi domobranci. Prireditev je počastila s svojo navzočnostjo tudi generalni inzpector Slovenskega domobranstva predsednik general Leon Jelčnik, ki je prisel med svoje vrle domobrance, da jim izreče priznanje ter da se z njimi pogovori o vsem, kar je preizkušen domobrancem borcev pri srcu.

V sledišču prireditev, pri kateri so odlično sodelovali člani Državnega gledališča, domobranci orkester, sestre Finkove ter gospod in gospa Podgoršek in g. Nikolaj Jelčnik, Stanko Šusteršič in Tine Segula, je bila materinsko topla, iskrena beseda, s katero je gospa prezidentova Olga Rupnikova pozdravila zbrane invalidne in ranjenice ter druge goste. Iz njenega govora, ki ga preveva topla ljubezen do domovine ter njenih vrili domobrancih borcev, povzemamo glavne misli, ki so vzbudile pri vseh navozčih topel odziv in doigrajno odobravajo:

Prav posebno bodite topo pozdravljeni, najboljši sinovi našega naroda, naši dragi, nezpoznavni, hrabi domobranci invalidi in ranjeni, ki vam je današnji popoldan v tej dvorani posvečen.

Kot prirediteljica pestre ure razvedrila za naše domobranske ranjence in invalidne kri za svojo dolžnost, da se doživeto zahvalim vsem, ki so mi omogočili ta popoldan prirediti; zlasti onim, ki so mi s svojo uvidovitveno omogočili pripraviti skromno pogostitev dragih gostov; članom naše opere ge Barbilev in g. Sancinu; prvakoma našega opernega baleta gospodu in gospe Kürbos; orkestru domobranske godbe pod vodstvom narečnika g. prof. Osane; našim poznamenim slavčnim sestrami Finkovim; veleseemu paru gospodu in gospe Podgoršek ter neugnani trojici, gospodom Nikolaju Jelčniku, Stanku Šusteršiču in Tinetu Šeguli, ki so za današnji popoldan posvetili svojo umetnost zabave samo našim junakinjam domobrancim invalidom in ranjenec.

Ko pozdravljam drage goste in otvarjam pestro uro razvedrila, ob kateri bi se najvsi prijetno počutili, bi že ležela s tem poudariti, da naj bo ta popoldan posvečen samim domobrancim invalidom in ranjenec.

Pozdravljam spoštovane goste: zastopnika SS-Obergruppenführera, Sturmbannführera, poveljnika g. Bodo Geisenlechterja, poveljnika

organizacijskega štaba Slovenskega domobranstva podpolkovnika g. Franca Krenerja z gospo, njegovega pomočnika podpolkovnika g. Milka Vizjak z gospo, vodjo štaba izgraditev Slovenskega domobranstva majorja g. Hermanna Dahma, verskega referenta Slovenskega domobranstva stotnika g. dr. Ignaciju Lenču, šefu zdravstvenega štaba Slovenskega domobranstva stotnika g. dr. Stanika Graparia z gospo, šefu tehničnega odseka Slovenskega domobranstva stotnika g. Ing. Rudolfa Skofa in vse ostale g. častnike in spôštovanje goste, ki so naši svojo navzočnostjo počastili.

Prav posebno bodite topo pozdravljeni, najboljši sinovi našega naroda, naši dragi, nezpoznavni, hrabi domobranci invalidi in ranjeni, ki vam je današnji popoldan v tej dvorani posvečen.

Kot prirediteljica pestre ure razvedrila za naše domobranske ranjence in invalidne kri za svojo dolžnost, da se doživeto zahvalim vsem, ki so mi omogočili ta popoldan prirediti; zlasti onim, ki so mi s svojo uvidovitveno omogočili pripraviti skromno pogostitev dragih gostov; članom naše opere ge Barbilev in g. Sancinu; prvakoma našega opernega baleta gospodu in gospe Kürbos; orkestru domobranske godbe pod vodstvom narečnika g. prof. Osane; našim poznamenim slavčnim sestrami Finkovim; veleseemu paru gospodu in gospe Podgoršek ter neugnani trojici, gospodom Nikolaju Jelčniku, Stanku Šusteršiču in Tinetu Šeguli, ki so za današnji popoldan posvetili svojo umetnost zabave samo našim junakinjam domobrancim invalidom in ranjenec.

Ko pozdravljam drage goste in otvarjam pestro uro razvedrila, ob kateri bi se najvsi prijetno počutili, bi že ležela s tem poudariti, da naj bo ta popoldan posvečen samim domobrancim invalidom in ranjenec.

Pozdravljam spoštovane goste: zastopnika

SS-Obergruppenführera, Sturmbannführera, poveljnika

VI ste v najtežjem razdobju zgodovine našega malega naroda dall svojo kri in vso zdravje za Boga, narod in domovino. Ce trdimo, da se bodo bodoči vodniki slovenskega naroda zbirali zmed tistih, ki so mu v času zapuščnosti postavili na delo njegove borbe proti najstrašnejšemu zlu komunistične revolucije, to je, če nas bodo v bodoči vodili v težkih časih najširšega žrtvovanja preizkušene mlade moči našega domobranstva, potem morate v tej srečnejši bodočnosti vi, najboljši poleg padilnih junakov, biti najbolj skrbno negovani, najbolj spôštovani in slavljeni. Samo narod namreč, ki zna pravilno slaviti in centi svoje velike može in svoje junake, je življenje vreden in živi!

Da, slovenski narod hodi živeti po svojih slovenskih značajnih in naravnih ter krščanskih in kulturnih postavah, je dovolj jasno dokazalo. Nikdo namreč ne bo mogel iti mimo dejstva, da je drobec slovenskega naroda v Ljubljanskem pokrajini postavljal na noge tolkice tisoče neugnanih, drznih, hrabrih in požrtvovalnih domobrancov čuvanje svojega življenja, svojih tisočletnih slovenskih kulturnih in verskih izročil, vrednot in življenjskih sokov. Med njimi pa ste poleg padilnih junakov vši, invalidi in ranjeni, prvi! VI ste postali iz neustrašenih, prezbirnih in nesobičnih slovenskih borcev živ simbol slovenske požrtvovalnosti, slovenske volje do življenja in zato neumrličnosti slovenskega naroda. VAS bodo bodoči rodu naše krvi imeli živ opomin, naj nikoli ne pozabijo na Boga, narod in domovino!

Vaša žrtev bo našemu narodu v bodoči kot svetla zvezda vodnica razsvetljevala pot, ta popoldan pa naj bo simbol, da bosta moralna naš narod in naše bodoči vodstvo z vso ljubomirjo negovati staj, čast in spôštovanje vaše žrtve. Ki nam vsem kaže pot v lepšo bodočnost nove sreče v novi svobodi.

Pa tudi na Notranjskem se je izkazalo, da niso hoteli Savoječi v tajnem dogovoru s komunisti nikdar na pomoc ogroženim posadкам vaških straž. O tem prita med drugim primer Beguni pri Cerknici. Tako so v noči od 19 na 20. septembra 1942 komunisti napadli Beguni pri Cerknici. Boj je trajal vso noč. Napada je nad 1000 komunistov, ki so na več kraju začeli vse in bili ogenj videti na desetine kilometrov Dobra dva kilometra vstran pa je bila Cerknica z močno savojsko postojanko, ki je imela tovrstvo in vse pehotno težko orožje, ure hoda vstran pa zoper Rakš, kjer je bila celo še močnejša savojska posadka. Vendar Savoječi vso noč niso niti mignili z mezincem, da bi pomagali ogroženim posadki vaških straž, in pregnali komunistične tolpe. Le s skrajnim junastvom je stražarjem uspeo odbiti vse tolavoravske napade in ob zori končno preognati komunistične zločinice.

Da pičice nastančno pa so se Savoječi tudi držali s komunisti sklenjenega sporazuma o oviranju odnosno preprečevanju nadaljnega razvoja vaških straž v Beli Krajini. Navzite neštetim proučjanju niso Savoječi pristali na novo ustanovitev postojanke vaških straž v Suborju pri Metliki. Tudi prošnjem domačinov je sicer navidezno obstrelijevalo to zasedo, vendar pa so vse granate padale daleč nad zasedo. Tako so sodili vaški stražarji pri Zaboruš 30 ur poslušati prekršenih rok silovo obstrelijevanje Pleterij, ne da bi mogli ogroženi posadki na pomoc. Nazadnje se je le posredno povelniku semiške posadke vaških straž, da je izposloval na vojaškem poveljstvu v Semiču. Toda poveljnik je dozvolil, da se posadki kažejo na zasedo, da je treba preprečiti, da se posadki ne bojijo na zasedu. Vendar pa so se Savoječi tudi držali s komunisti sklenjenega sporazuma o oviranju odnosno preprečevanju nadaljnega razvoja vaških straž v Beli Krajini. Navzite neštetim proučjanju niso Savoječi pristali na novo ustanovitev postojanke vaških straž v Suborju pri Metliki. Tudi prošnjem domačinov je sicer navidezno obstrelijevalo to zasedo, vendar pa so vse granate padale daleč nad zasedo. Tako so sodili vaški stražarji pri Zaboruš 30 ur poslušati prekršenih rok silovo obstrelijevanje Pleterij, ne da bi mogli ogroženi posadki na pomoc. Nazadnje se je le posredno povelniku semiške posadke vaških straž, da je izposloval na vojaškem poveljstvu v Semiču. Toda poveljnik je dozvolil, da se posadki kažejo na zasedo, da je treba preprečiti, da se posadki ne bojijo na zasedu. Vendar pa so se Savoječi tudi držali s komunisti sklenjenega sporazuma o oviranju odnosno preprečevanju nadaljnega razvoja vaških straž v Beli Krajini. Navzite neštetim proučjanju niso Savoječi pristali na novo ustanovitev postojanke vaških straž v Suborju pri Metliki. Tudi prošnjem domačinov je sicer navidezno obstrelijevalo to zasedo, vendar pa so vse granate padale daleč nad zasedo. Tako so sodili vaški stražarji pri Zaboruš 30 ur poslušati prekršenih rok silovo obstrelijevanje Pleterij, ne da bi mogli ogroženi posadki na pomoc. Nazadnje se je le posredno povelniku semiške posadke vaških straž, da je izposloval na vojaškem poveljstvu v Semiču. Toda poveljnik je dozvolil, da se posadki kažejo na zasedo, da je treba preprečiti, da se posadki ne bojijo na zasedu. Vendar pa so se Savoječi tudi držali s komunisti sklenjenega sporazuma o oviranju odnosno preprečevanju nadaljnega razvoja vaških straž v Beli Krajini. Navzite neštetim proučjanju niso Savoječi pristali na novo ustanovitev postojanke vaških straž v Suborju pri Metliki. Tudi prošnjem domačinov je sicer navidezno obstrelijevalo to zasedo, vendar pa so vse granate padale daleč nad zasedo. Tako so sodili vaški stražarji pri Zaboruš 30 ur poslušati prekršenih rok silovo obstrelijevanje Pleterij, ne da bi mogli ogroženi posadki na pomoc. Nazadnje se je le posredno povelniku semiške posadke vaških straž, da je izposloval na vojaškem poveljstvu v Semiču. Toda poveljnik je dozvolil, da se posadki kažejo na zasedo, da je treba preprečiti, da se posadki ne bojijo na zasedu. Vendar pa so se Savoječi tudi držali s komunisti sklenjenega sporazuma o oviranju odnosno preprečevanju nadaljnega razvoja vaških straž v Beli Krajini. Navzite neštetim proučjanju niso Savoječi pristali na novo ustanovitev postojanke vaških straž v Suborju pri Metliki. Tudi prošnjem domačinov je sicer navidezno obstrelijevalo to zasedo, vendar pa so vse granate padale daleč nad zasedo. Tako so sodili vaški stražarji pri Zaboruš 30 ur poslušati prekršenih rok silovo obstrelijevanje Pleterij, ne da bi mogli ogroženi posadki na pomoc. Nazadnje se je le posredno povelniku semiške posadke vaških straž, da je izposloval na vojaškem poveljstvu v Semiču. Toda poveljnik je dozvolil, da se posadki kažejo na zasedo, da je treba preprečiti, da se posadki ne bojijo na zasedu. Vendar pa so se Savoječi tudi držali s komunisti sklenjenega sporazuma o oviranju odnosno preprečevanju nadaljnega razvoja vaških straž v Beli Krajini. Navzite neštetim proučjanju niso Savoječi pristali na novo ustanovitev postojanke vaških straž v Suborju pri Metliki. Tudi prošnjem domačinov je sicer navidezno obstrelijevalo to zasedo, vendar pa so vse granate padale daleč nad zasedo. Tako so sodili vaški stražarji pri Zaboruš 30 ur poslušati prekršenih rok silovo obstrelijevanje Pleterij, ne da bi mogli ogroženi posadki na pomoc. Nazadnje se je le posredno povelniku semiške posadke vaških straž, da je izposloval na vojaškem poveljstvu v Semiču. Toda poveljnik je dozvolil, da se posadki kažejo na zasedo, da je treba preprečiti, da se posadki ne bojijo na zasedu. Vendar pa so se Savoječi tudi držali s komunisti sklenjenega sporazuma o oviranju odnosno preprečevanju nadaljnega razvoja vaških straž v Beli Krajini. Navzite neštetim proučjanju niso Savoječi pristali na novo ustanovitev postojanke vaških straž v Suborju pri Metliki. Tudi prošnjem domačinov je sicer navidezno obstrelijevalo to zasedo, vendar pa so vse granate padale daleč nad zasedo. Tako so sodili vaški stražarji pri Zaboruš 30 ur poslušati prekršenih rok silovo obstrelijevanje Pleterij, ne da bi mogli ogroženi posadki na pomoc. Nazadnje se je le posredno povelniku semiške posadke vaških straž, da je izposloval na vojaškem poveljstvu v Semiču. Toda poveljnik je dozvolil, da se posadki kažejo na zasedo, da je treba preprečiti, da se posadki ne bojijo na zasedu. Vendar pa so se Savoječi tudi držali s komunisti sklenjenega sporazuma o oviranju odnosno preprečevanju nadaljnega razvoja vaških straž v Beli Krajini. Navzite neštetim proučjanju niso Savoječi pristali na novo ustanovitev postojanke vaških straž v Suborju pri Metliki. Tudi prošnjem domačinov je sicer navidezno obstrelijevalo to zasedo, vendar pa so vse granate padale daleč nad zasedo. Tako so sodili vaški stražarji pri Zaboruš 30 ur poslušati prekršenih rok silovo obstrelijevanje Pleterij, ne da bi mogli ogroženi posadki na pomoc. Nazadnje se je le posredno povelniku semiške posadke vaških straž, da je izposloval na vojaškem poveljstvu v Semiču. Toda poveljnik je dozvolil, da se posadki kažejo na zasedo, da je treba preprečiti, da se posadki ne bojijo na zasedu. Vendar pa so se Savoječi tudi držali s komunisti sklenjenega sporazuma o oviranju odnosno preprečevanju nadaljnega razvoja vaških straž v Beli Krajini. Navzite neštetim proučjanju niso Savoječi pristali na novo ustanovitev postojanke vaških straž v Suborju pri Metliki. Tudi prošnjem domačinov je sicer navidezno obstrelijevalo to zasedo, vendar pa so vse granate padale daleč nad zasedo. Tako so sodili vaški stražarji pri Zaboruš 30 ur poslušati prekršenih rok silovo obstrelijevanje Pleterij, ne da bi mogli ogroženi posadki na pomoc. Nazadnje se je le posredno povelniku semiške posadke vaških straž, da je izposloval na vojaškem poveljstvu v Semiču. Toda poveljnik je dozvolil, da se posadki kažejo na zasedo, da je treba preprečiti, da se posadki ne bojijo na zasedu. Vendar pa so se Savoječi tudi držali s komunisti sklenjenega sporazuma o oviranju odnosno preprečevanju nadaljnega razvoja vaških straž v Beli Krajini. Navzite neštetim proučjanju niso Savoječi pristali na novo ustanovitev postojanke vaških straž v Suborju pri Metliki. Tudi prošnjem domačinov je sicer navidezno obstrelijevalo to zasedo, vendar pa so vse granate padale daleč nad zasedo. Tako so sodili vaški stražarji pri Zaboruš 30 ur poslušati prekršenih rok silovo obstrelijevanje Pleterij, ne da bi mogli ogroženi posadki na pomoc. Nazadnje se je le posredno povelniku semiške posadke vaških straž, da je izposloval na vojaškem poveljstvu v Semiču. Toda poveljnik je dozvolil, da se posadki kažejo na zasedo, da je treba preprečiti, da se posadki ne bojijo na zasedu. Vendar pa so se Savoječi tudi držali s komunisti sklenjenega sporazuma o oviranju odnosno preprečevanju nadaljnega razvoja vaških straž v Beli Krajini. Navzite neštetim proučjanju niso Savoječi pristali na novo ustanovitev postojanke vaških straž v Suborju pri Metliki. Tudi prošnjem domačinov je sicer navidezno obstrelijevalo to zasedo, vendar pa so vse granate padale daleč nad zasedo. Tako so sodili vaški stražarji pri Zaboruš 30 ur poslušati prekršenih rok silovo obstrelijevanje Pleterij, ne da bi mogli ogroženi posadki na pomoc. Nazadnje se je le posredno povelniku semiške posadke vaških straž, da je izposloval na vojaškem poveljstvu v Semiču. Toda poveljnik je dozvolil, da se posadki kažejo na zasedo, da je treba preprečiti, da se posadki ne bojijo na zasedu. Vendar pa so se Savoječi tudi držali s komunisti sklenjenega sporazuma o oviranju odnosno preprečevanju nadaljnega razvoja vaških straž v Beli Krajini. Navzite neštetim proučjanju niso Savoječi pristali na novo ustanovitev postojanke vaških straž v Suborju pri Metliki. Tudi prošnjem domačinov je sicer navidezno obstrelijevalo to zasedo, vendar pa so vse granate padale daleč nad zasedo. Tako so sodili vaški stražarji pri Zaboruš 30 ur poslušati prekršenih rok silovo obstrelijevanje Pleterij, ne da bi mogli ogroženi posadki na pomoc. Nazadnje se je le posredno povelniku semiške posadke vaških straž, da je izposloval na vojaškem poveljstvu v Semiču. Toda poveljnik je dozvolil, da se posadki kažejo na zasedo, da je treba preprečiti, da se posadki ne bojijo na zasedu. Vendar pa so se Savoječi tudi držali s komunisti sklenjenega sporazuma o oviranju odnosno preprečevanju nadaljnega razvoja vaških straž v Beli Krajini. Navzite neštetim proučjanju niso Savoječi pristali na novo ustanovitev postojanke vaških straž v Suborju pri Metliki. Tudi prošnjem domačinov je sicer navidezno obstrelijevalo to zasedo, vendar pa so vse granate padale daleč nad zasedo. Tako so sodili vaški stražarji pri Zaboruš 30 ur poslušati prekršenih rok silovo obstrelijevanje Pleterij, ne da bi mogli ogroženi posadki na pomoc. Nazadnje se je le posredno povelniku semiške posadke vaških straž, da je izposloval na vojaškem poveljstvu v Semiču. Toda poveljnik je dozvolil, da se posadki kažejo na zasedo, da je treba preprečiti, da se posadki ne bojijo na zasedu. Vendar pa so se Savoječi tudi držali s komunisti sklenjenega sporazuma o oviranju odnosno preprečevanju nadaljnega razvoja vaških straž v Beli Krajini. Navzite neštetim proučjanju niso Savoječi pristali na novo ustanovitev postojanke vaških straž v Suborju pri Metliki. Tudi prošnjem domačinov je sicer navidezno obstrelijevalo to zasedo, vendar pa so vse granate padale daleč nad zasedo. Tako so sodili vaški stražarji pri Zaboruš 30 ur poslušati prekršenih rok silovo obstrelijevanje Pleterij, ne da bi mogli ogroženi posadki na pomoc. Nazadnje se je le posredno povelnik

Kulturni razgledi

Univ. prof. dr. Henrik Steska:

Drijavna ureditev ogrske dežele

Dasi se je plemstvo že z bog svoje številnosti sicer prav dobro ohranilo, se je že zgodil krog teh prvotnih plemiških rodin pomnožil z novim plemstvom; kralj je namreč, kakor že omenjen, s posebno linsto podelil plemstvo zlasti svojim obroženim grajskim podložnikom in drugim osebam, ki so se odlikovali po svojih vojaških vrlinah, akoravno niso bili lastniki kakega zemljišča. Ti plemiči so se zvali armalisti, in nikakor niso vedno pripadali madžarskim plemenom, dasi so se po večini asimilirali, številnejšemu plemstvu madžarskega izvora: to prienačevanje je bilo tem lažje, ker je tudi madžarskemu plemstvu večinoma latinsčina služila za uradni jezik. Proti koncu 18. stoletja so našeli nad 160.000 plemičev. Drug znacaj pa ima posebno plemstvo katoliških duhovnikov in korporacijsko plemstvo kraljevskih svobodnih mest, toda tudi dedno plemstvo ni po vsej Ogrski bilo deležno enakih prednosti. Magnati, čeprav posestniki ogromnih latifundij, so bili načeloma enaki malim plemičem, dejansko pa so bili vendar bolj ugledni ter prednjačili v vojski in bili zastopani v kraljevju svetu. Pri Seklih, sorodnemu plemenu Madžarov, ki se je še pozneje naselilo na Erdeljskem, so se k plemstvu prištevali začetkom te odličnejši lastniki zemljišč; Kozakom podobni so bili bojeviti Hajduki; bilo je to po Turkih iz svojih domov pregnano in svojega imetja opanzano ljudstvo, ki se je združilo v bojevniške skupine: niso se vojskovali zgolj zoper Turke, mar več služili so tudi kot vojaški najemniki; V 17. stoletju so jih naselili v komitatu Hajdu in le tu so uživali prednost plemičev, ne pa v ostali ogrski deželi. To velja tudi za Jaciga in pa za turške Kumane, ki so šele v 13. stoletju ob navalu Džingiskanovih trup prebežala na Ogrsko, toda se šele počasi, trajno, naselili tostran in onostran Tise, se pokritiščili in madžarizirali, a še dolgo ortožali poljedelsko prebivalstvo. Tako zvani erdeljski Sasi (Siebenburger Sachsen) so nemški tudi v 13. stoletju iz Srednjega v Spodnjega Porenja došli priseljeni na Erdeljskem. Gorato in gozdno Erdeljsko (Erdely t. j. Zalasje — Transilvania) je bilo Madžarom že v 10. in 11. stoletju obramben zd proti turškim Pečenogom in od 12. stoletja se je pričelo načrtno naseljevanje te dežele z Madžari, Nemci in Sekli. Sekli so bili v 14. stoletju že povsem madžarizirani; nemško ime Siebenberg za to pokrajino je nastalo iz imena reke Sibin, ob kateri so Nemci ustanovili mesto Sibinburg (pozneje Ši Hermannstadt). Vsaka teh treh erdeljskih narodnosti, nadije imenovanih, je uživala na svojem ozemljju (kraljevska zemlja Sasov, madžarska zemlja in sekelska zemlja) obsežne privilegije, dočim so bili Rumuni voblače le podložniki. Erdeljskim Sesom podobne privilegije so imeli tudi spiski Sasi v spiskih mestih (Zipserstädt) pod Visoko Tattro, ki so se v 12. in 13. stoletju naselili in katerim so se pozneje še nekaj nemških rudarskih mest Slovakin in pa plemiški madžarski suličarji kot obmejni stražniki pridružili; toda spisko ozemlje je bilo več stoletji Poljski zastavljen. Meščani kraljevskih svobodnih mest se izven svojih obrnitkih in trgovskih korporacij voblače niso v večji meri udeleževali politične življene, pač pa so moralno državo pomagati z davki in vojakom.

Ostali prebivalci obsežne ogrske dežele so bili večinoma podložniki, ter so pripadali različnim plemenom, ki so govorila slovenske jezike (zlasti Slovaki, potem Slovenci in izza 14. veka še Rusini, ki so se naselili v goratem severovzhodnem delu

Drijateličici Mari

Roženkravt, nagelček, rožmarin danes vse lepše tam z okna dehtijo, blago se klanjajo svoli čestilki in jubilej njen kulturni slavlji.

Z rožami združeni — Mara — mi vsi ki si vsa dolga nam leta dajala rože duh — tij čestilimo včasno z vzklikom: o Mara, prisrčna ti hvala!

Vsa tvoja dela so blagi glastnik le o ljubezni vse osrečujejo, lira zveni ti v najslajših akordih te o ljubezni vse odpustajoči.

Polna najlepših idej in nadej bodi naprej po začrtani poti! Nai ti ljubljen bo zvezda vodača! Kviku! Naprej! In soncu naproti!

Manica

Dr. Fran Vatovec:

Ob zori slovenskega novinstva

Ob stoletnici Bleiweisovih »Novic«

Ze praktično izvajanje dogovora je namreč kmalu odkrilo razhajanje Bleiweisovih slednikov. Polagoma so pričeli prejemati »Kmetovalca« vsi družbeni udje, tudi se so bili naročeni na »Novice«. Založništvo »Novic«, ki predstavlja na zunaj njihovo lastništvo, je seveda zaradi tega prikrajšano in terja za družbeno ude predvideno nizjo naročnino nazaj.¹⁵⁸ Nekdanje soglasje med Kmetijsko družbo in Novicami, ki je bilo uteljeno v Bleiweisu, je skopljeno.

Znaki razhajanja pa se ne porojo samo na časniško poslovne področje, temveč segajo tudi na politično polje. Razvoj političnih prilik na Slovenskem, je našel svoje odmeve tudi na občinem zboru Kmetijske družbe 1893, ko je vrhnški kapelan Bohinc sicer povabil Kmetijsko družbo in njenega tajnika, vendar pa hkrati odklonil »neprilkov«, ker je družbeni tajnik podpisvan kot Novični urednik. Terjal je, naj se ta neprilkova odstrani, ker se Novični urednik menda ne strinja z mnenjem večine kmetovcev.¹⁵⁹

Leta 1891 je namreč Gustav Pirc, tajnik Kmetijske družbe, potovni učitelj ter urednik »Novic« in »Kmetovalca« kandidiral za skupino kmetijskih občin radovljškega političnega okraja »namestu dr. Poklukarja. V svojem kandidatnem razglasu je povedjal, da se hoče držati gesla: »Vse za vero, dom, cesarja. To je bilo Bleiweisovo odnosno No-

ogrsko, ki so ga Rumuni z bog svojega pravoslovja zapustili) rumunski jezik, nemški jezik, a tudi madžarsčino. Konec 17. veka je bilo v upoštevani in skoro neobljeni južni ogrski deželi naseljeno mnogo Srbov, ki so kot graničarji opravljali vojaško službo; zato pa so dobili v posest davkov in tlake prosta zemljišča, priznavača je srbški pravoslavni cerkvi avtonomija ter je bila vojaška granica izločena iz komitatske organizacije. Seveda je plemstvo tej izločitvi protivilo in je bil znaten del granice zoper komitatom priključen, toda večja tabor Šča so bila dvignjena v kraljevska svobodna mesta ali pa v ekonomne kronske distrikte izven Županij. Poleg Srbov pa so Marija Teresija in Jožef II., a tudi nekateri ogrski magnati posvetnega in duhovnega stanu naseljevali po bivši turški ogrski veče število Nemcev, a tudi Slovakov. Znan je tako zvani veliki Ščavski pohod (der grosser Schabenzug) iz sredine in južne Nemčije na Ogrsko. Pravni položaj teh pristevljencev ni bil povsed enak. Madžari podložniškega položaja so bili Paloci (prvotno turški Polovci) in Mateodi; o teh slednjih se trdi, da so madžarizirani potomci že davno germanizirana in na Ogrsko preselejena kolškega plemena. Matjakov iz srednjega Porenja, Torej tudi pravni po-

lojedelstva in živoreje.

Ob tej priliki budi še omenjen, da spada madžarski ali ogrski jezik k ugrofinski jezikovni skupini in da je po svoji strukturi in besednem zakladu podoben finskim jezikom, toda ob preselevanju iz svoje pravotne domovine so se navzeli mnogo turkotatarskih besed in novi domovini kar kar zgodaj omenjeno poleg drugih zlasti veliko slovenskih besed. Kot se ugrofinski in turkotatarski jeziki se madžarsčina bistveno razlikuje od fiktirajočih (prebjagočih) indeovropskih jezikov ter spada v vrsto tako zvanih aglutinativnih (nakupčavajočih) jezikov, pri katerih se besedno deblo in deblu le pristavlja končnice ter ostala obrazila strogo ločijo. Madžarsčino odlikuje zlasti vokalna harmonija, po kateri se samoglasnici delijo v visoke, srednje in nizke ter se ne smejijo v eni besedi združevati visoki in nizki samoglasniki.

(Dalje prih.)

Še uspeh 5. simfoničnega koncerta

Tudi peti simfonični koncert je pravilno uveliko unionsko dvorano, številno občinstvo, ki je izražalo sodelovanje za vzorno izvajanje zadnjivega, posrečeno izbranega simfoničnega spredca toplo priznanje. Na sporednu je bilo pet skladb nemških skladateljev, ob katerih se je odražalo njihovo slovensko glasbeno ustvarjanje.

R. Wagnerjeva znamenita predloga k »Lohengrinu« je otvorila večer, ki je ručil poslušalcem obilo glasbenih užitkov. L. Beethovenova Jenksa simfonija nam odkriva slavnega glasbenega tvorca v precej drugačni luči nego druge njegove simfonije skladbe. H. Wolfovi italijanski podoknici, ki je po svoji značilni zgradjenosti

Hnijžne novice

»Gospodinjski koledar za 1945. je izdal in začela knjigarna Tiskovne zadruge v Ljubljani. Gospodinjski koledar je pridobil za svoj skles, saj je neobolen priprmočel za vsako varčno gospodinjo. Kajub temu, da so bili sestavki o prehrani in kuhanju jedil obravnavani že v poprejšnjih letnikih, vsebuje tudi Gospodinjski koledar za 1945 sestavke te vrste, saj hoča založnica s tem pomagati slovenskim gospodinjam pri poslu, ki jim povzroča vsak dan precejšnje skrbi. Gospodinje bodo gotovo z zanimanjem čitali članek o človeški prehrani ter o pravilnem izvajanju z najvažnejšimi živili in smotremi pripravljanju jedi (meso, ribe, krompir in zelenjava). Sledi izčrpni izbor 169 sodobnihkuharskih receptov, ki so prečrancani za 4 do 5 oseb. Gospodinjski koledar za 1945 sestavke te vrste, saj hoča založnica s tem pomagati slovenskim gospodinjam pri poslu, ki jim povzroča vsak dan precejšnje skrbi. Gospodinje bodo gotovo z zanimanjem čitali članek o človeški prehrani ter o pravilnem izvajanju z najvažnejšimi živili in smotremi pripravljanju jedi (meso, ribe, krompir in zelenjava). Sledi izčrpni izbor 169 sodobnihkuharskih receptov, ki so prečrancani za 4 do 5 oseb. Gospodinjski koledar za 1945 sestavke te vrste, saj hoča založnica s tem pomagati slovenskim gospodinjam pri poslu, ki jim povzroča vsak dan precejšnje skrbi. Gospodinje bodo gotovo z zanimanjem čitali članek o človeški prehrani ter o pravilnem izvajanju z najvažnejšimi živili in smotremi pripravljanju jedi (meso, ribe, krompir in zelenjava). Sledi izčrpni izbor 169 sodobnihkuharskih receptov, ki so prečrancani za 4 do 5 oseb. Gospodinjski koledar za 1945 sestavke te vrste, saj hoča založnica s tem pomagati slovenskim gospodinjam pri poslu, ki jim povzroča vsak dan precejšnje skrbi. Gospodinje bodo gotovo z zanimanjem čitali članek o človeški prehrani ter o pravilnem izvajanju z najvažnejšimi živili in smotremi pripravljanju jedi (meso, ribe, krompir in zelenjava). Sledi izčrpni izbor 169 sodobnihkuharskih receptov, ki so prečrancani za 4 do 5 oseb. Gospodinjski koledar za 1945 sestavke te vrste, saj hoča založnica s tem pomagati slovenskim gospodinjam pri poslu, ki jim povzroča vsak dan precejšnje skrbi. Gospodinje bodo gotovo z zanimanjem čitali članek o človeški prehrani ter o pravilnem izvajanju z najvažnejšimi živili in smotremi pripravljanju jedi (meso, ribe, krompir in zelenjava). Sledi izčrpni izbor 169 sodobnihkuharskih receptov, ki so prečrancani za 4 do 5 oseb. Gospodinjski koledar za 1945 sestavke te vrste, saj hoča založnica s tem pomagati slovenskim gospodinjam pri poslu, ki jim povzroča vsak dan precejšnje skrbi. Gospodinje bodo gotovo z zanimanjem čitali članek o človeški prehrani ter o pravilnem izvajanju z najvažnejšimi živili in smotremi pripravljanju jedi (meso, ribe, krompir in zelenjava). Sledi izčrpni izbor 169 sodobnihkuharskih receptov, ki so prečrancani za 4 do 5 oseb. Gospodinjski koledar za 1945 sestavke te vrste, saj hoča založnica s tem pomagati slovenskim gospodinjam pri poslu, ki jim povzroča vsak dan precejšnje skrbi. Gospodinje bodo gotovo z zanimanjem čitali članek o človeški prehrani ter o pravilnem izvajanju z najvažnejšimi živili in smotremi pripravljanju jedi (meso, ribe, krompir in zelenjava). Sledi izčrpni izbor 169 sodobnihkuharskih receptov, ki so prečrancani za 4 do 5 oseb. Gospodinjski koledar za 1945 sestavke te vrste, saj hoča založnica s tem pomagati slovenskim gospodinjam pri poslu, ki jim povzroča vsak dan precejšnje skrbi. Gospodinje bodo gotovo z zanimanjem čitali članek o človeški prehrani ter o pravilnem izvajanju z najvažnejšimi živili in smotremi pripravljanju jedi (meso, ribe, krompir in zelenjava). Sledi izčrpni izbor 169 sodobnihkuharskih receptov, ki so prečrancani za 4 do 5 oseb. Gospodinjski koledar za 1945 sestavke te vrste, saj hoča založnica s tem pomagati slovenskim gospodinjam pri poslu, ki jim povzroča vsak dan precejšnje skrbi. Gospodinje bodo gotovo z zanimanjem čitali članek o človeški prehrani ter o pravilnem izvajanju z najvažnejšimi živili in smotremi pripravljanju jedi (meso, ribe, krompir in zelenjava). Sledi izčrpni izbor 169 sodobnihkuharskih receptov, ki so prečrancani za 4 do 5 oseb. Gospodinjski koledar za 1945 sestavke te vrste, saj hoča založnica s tem pomagati slovenskim gospodinjam pri poslu, ki jim povzroča vsak dan precejšnje skrbi. Gospodinje bodo gotovo z zanimanjem čitali članek o človeški prehrani ter o pravilnem izvajanju z najvažnejšimi živili in smotremi pripravljanju jedi (meso, ribe, krompir in zelenjava). Sledi izčrpni izbor 169 sodobnihkuharskih receptov, ki so prečrancani za 4 do 5 oseb. Gospodinjski koledar za 1945 sestavke te vrste, saj hoča založnica s tem pomagati slovenskim gospodinjam pri poslu, ki jim povzroča vsak dan precejšnje skrbi. Gospodinje bodo gotovo z zanimanjem čitali članek o človeški prehrani ter o pravilnem izvajanju z najvažnejšimi živili in smotremi pripravljanju jedi (meso, ribe, krompir in zelenjava). Sledi izčrpni izbor 169 sodobnihkuharskih receptov, ki so prečrancani za 4 do 5 oseb. Gospodinjski koledar za 1945 sestavke te vrste, saj hoča založnica s tem pomagati slovenskim gospodinjam pri poslu, ki jim povzroča vsak dan precejšnje skrbi. Gospodinje bodo gotovo z zanimanjem čitali članek o človeški prehrani ter o pravilnem izvajanju z najvažnejšimi živili in smotremi pripravljanju jedi (meso, ribe, krompir in zelenjava). Sledi izčrpni izbor 169 sodobnihkuharskih receptov, ki so prečrancani za 4 do 5 oseb. Gospodinjski koledar za 1945 sestavke te vrste, saj hoča založnica s tem pomagati slovenskim gospodinjam pri poslu, ki jim povzroča vsak dan precejšnje skrbi. Gospodinje bodo gotovo z zanimanjem čitali članek o človeški prehrani ter o pravilnem izvajanju z najvažnejšimi živili in smotremi pripravljanju jedi (meso, ribe, krompir in zelenjava). Sledi izčrpni izbor 169 sodobnihkuharskih receptov, ki so prečrancani za 4 do 5 oseb. Gospodinjski koledar za 1945 sestavke te vrste, saj hoča založnica s tem pomagati slovenskim gospodinjam pri poslu, ki jim povzroča vsak dan precejšnje skrbi. Gospodinje bodo gotovo z zanimanjem čitali članek o človeški prehrani ter o pravilnem izvajanju z najvažnejšimi živili in smotremi pripravljanju jedi (meso, ribe, krompir in zelenjava). Sledi izčrpni izbor 169 sodobnihkuharskih receptov, ki so prečrancani za 4 do 5 oseb. Gospodinjski koledar za 1945 sestavke te vrste, saj hoča založnica s tem pomagati slovenskim gospodinjam pri poslu, ki jim povzroča vsak dan precejšnje skrbi. Gospodinje bodo gotovo z zanimanjem čitali članek o človeški prehrani ter o pravilnem izvajanju z najvažnejšimi živili in smotremi pripravljanju jedi (meso, ribe, krompir in zelenjava). Sledi izčrpni izbor 169 sodobnihkuharskih receptov, ki so prečrancani za 4 do 5 oseb. Gospodinjski koledar za 1945 sestavke te vrste, saj hoča založnica s tem pomagati slovenskim gospodinjam pri poslu, ki jim povzroča vsak dan precejšnje skrbi. Gospodinje bodo gotovo z zanimanjem čitali članek o človeški prehrani ter o pravilnem izvajanju z najvažnejšimi živili in smotremi pripravljanju jedi (meso, ribe, krompir in zelenjava). Sledi izčrpni izbor 169 sodobnihkuharskih receptov, ki so prečrancani za 4 do 5 oseb. Gospodinjski koledar za 1945 sestavke te vrste, saj hoča založnica s tem pomagati slovenskim gospodinjam pri poslu, ki jim povzroča vsak dan precejšnje skrbi. Gospodinje bodo gotovo z zanimanjem čitali članek o človeški prehrani ter o pravilnem izvajanju z najvažnejšimi živili in smotremi pripravljanju jedi (meso, ribe, krompir in zelenjava). Sledi izčrpni izbor 169 sodobnihkuharskih receptov, ki so prečrancani za 4 do 5 oseb. Gospodinjski koledar za 1945 sestavke te vrste, saj hoča založnica s tem pomagati slovenskim gospodinjam pri poslu, ki jim povzroča vsak dan precejšnje skrbi. Gospodinje bodo gotovo z zanimanjem čitali članek o človeški prehrani ter o pravilnem izvajanju z najvažnejšimi živili in smotremi pripravljanju jedi (meso, ribe, krompir in zelenjava). Sledi izčrpni izbor 169 sodobnihkuharskih receptov, ki so prečrancani za 4

O tem in onem

Luksemburška in Luksemburžani

Z veliko nemško zimsko ofenzivo je bila postavljena zoper na pozornico v ospredju svetovnih dogodkov. Velika kneževina Luksemburška, ki je ostala samo krajji del nekdanje veličine. Današnja Luksemburška je državno-pravno prav za prav še zelo mlada tvorba. Povojna se je na zemeljskih Šle po odcepitvi. Begije od Nizozemske pred dobrimi sto leti. Takrat je bila prisiljena nizozemske kralju Viljemu I., kot osebna indemnita, ki ni bila v nobeni državno-pravni zvezi z Nizozemsko. Osebna unija med Luksemburško in Nizozemsko je trajala do leta 1890, ko se je Luksemburška ločila od Nizozemske, ki je od takrat izgubila vsak vpliv v tej deželi. Luksemburška je bila ustanovljena v sedanji obliki leta 1815, kot provinca nizozemske kraljevine Mirela. Je okoli 7000 kvadratnih kilometrov, to je dobro tretjino manj kakor bivša dežela Kranjska.

Ob ustanovitvi je bil prevelodljivo jezik nemščina, ki je imela svoja oporišča v starh nemških mestecih Arel (Arlen), Baastach (Bastogne) in Huyfens (Houffalize). Samo imena, ki jih beremo sedaj sčerni dan kot priporočila budih v krvavih borb med nemškimi in anglo-ameriškimi četami.

Ime kneževine živa na rensko-frankovskega grada Lüttelburga, zibelke mogočnih Luksemburžanov. Po pogodbah iz leta 1830 in 1839 je bil dodajan velik del Luksemburške Belgiji. V kneževini so ostali večinoma predeli, ki so bili nasejeni s čistokravnim nemškim prebivalstvom. Kljub temu je bil uradni jezik francosčina, kar je v naslednjih letih kačata potala v težki luksemburški industriji.

Kneževina Luksemburška meri 2586 kvadratnih kilometrov. Deželica je močno hrbovita in podobna naši Dolenjski. Preprečena je z vijugasto tekočino rekami Mosa, Uhom in Sauerjem. Ob njihovih bregovih divljo rokati na bolj krvave materialne bitke sedanja vojne. Glavna reka je Mosa, v katero se izlivajo skoraj vse luksemburški potoki in rečice. Precejšnji del kneževine je pokrit z gostimi, vzorčno gojenimi sumami. Poljedelstvo je razvito v južnem delu kneževine, kjer so tudi slovenski vinoigradi z znamenjem Wormeldingerjem.

O spanju

Nemški zdravnik dr. Stöckmann pravi, da naj bi odrasli človek spal sploh samo pred počnejo. Omenjeni zdravnik navaja v svoji knjiziči več poskusnih oseb, ki jim je bilo dovolj spanja do polnoči, ostali del noči in ves dan do šestih zvečer pa so opravljali svoja dela. Tačka razmestitev časa za spanje in bedenje, kakor je zdravnik sam na sebi preskusil, zelo pospešuje zmožnost, da delo v krepi živec. Ljudje, ki se držijo take razdelitve časa, izvršijo prav posebna dela.

Seveda so mnogina glede take razdelitve časa zelo različna. Kdo si tudi more priročiti, da bi šel zvečer že ob 18 span? Kdo bi se hotel odreči pomenku z domačimi in prijatelji, kdo bi se odrekel večerni zabavi?

MALI OGLASI

AVITIBLAZ

DEKLE želi stopiti v službo k streljalcem, da bi spodbudil vse kom, prodam Naslov v ogl. odd. Slov. Naroda pod Samogotom, 1021.

GOSPA majica, še službo Sem delavja in splošno moč, premi tudi v delni, namenitev ponudbe na ogl. odd. Slov. Naroda, 9. 6.

DIVAN z nastojilom, plisat zelen, v na boljšem stanju, prodam. Ogled po dol. 2 po dol. Naslov v ogl. odd. Slov. Naroda, 9. 6.

POMOČNICA bruskočki zverica, išče zapustevo za 4 dni, v tednu. O tolu po dogovoru. Ponudbe na ogl. odd. Slov. Naroda pod Špolčnico, 33. 1.

POSTREŽNICA starejša, išče delo. Ponudbe na ogl. odd. Slov. Naroda pod Špolčnico, 33. 1.

GOSPODINCA išče mestno k. o. v. v. pod. Špolčnico. Pomaga tudi v go podprtju. Ponudbe na ogl. odd. Slov. Naroda pod Špolčnico, 33. 1.

BLAGO bojše, za par močki (okrot), prodam Naslov v ogl. odd. Slov. Naroda, 9. 6.

KOVCEG lep, potovni, prodam. Ogled po dol. 2 po dol. Naslov v ogl. odd. Slov. Naroda, 9. 6.

RADIOAPARAT 5 cenvi, nov, prodam. Ogled od 12—14. 6.

BLAGO za moško obliko, lepo, temno sivo, ugodno prodam. Koležka 20. Drobni, 75. 6.

POSTELJNO, otroško z žimlico in mrežo, prodam. Vodovodna 1, pr. g. Jerni. 2345. 6.

BLAGO za moško obliko, lepo, temno sivo, ugodno prodam. Naslov v ogl. odd. Slov. Naroda, 74. 6.

BLAGO za moško obliko, lepo, temno sivo, ugodno prodam. Naslov v ogl. odd. Slov. Naroda, 74. 6.

BLAGO za moško obliko, lepo, temno sivo, ugodno prodam. Naslov v ogl. odd. Slov. Naroda, 74. 6.

SALNI SIROJ Underwood, ne šk. portab'e, prodam. Naslov v ogl. odd. Slov. Naroda, 101. 6.

ROČNI VOZIČEK, stari, kolejni se prodaja. Po ve se Čerkveni ulici 21. hnik. 106. 6.

SKRNIJE moške, št. 36, prodam. Naslov v ogl. odd. Slov. Naroda, 36. 6.

SKRNIJE otroške, 2 par, za 1—6 let, 2 para v sklopu čepljevskih, prodam. Rimska 5. 6.

SLUŽENJKO za vsa hla na delu v dvoobnem in st. novarju poteno in pridno 18čem, za takoj ali 1. februar. Naslov v ogl. odd. Slov. Naroda, 42. 6.

POSTREŽNICA pridne poštene, po močni strešniških k. m. držuških Naslov v ogl. odd. Slov. Naroda, 74. 6.

POMOČNIKA (CO) foto referenca, prejme takoj Foto Justične nadzornosti. 1998. 1. 6.

Vajenclat

VAJENCA d. m. k. k. k. sprejem Franc Var hovec Rožna dolina, C VII. št. 16. 70. 44.

Prodan

VOZČEK otroški sport in leteči ročni, prodam. Plečnikova 20. 26. 6.

PLAŠČ črna, crna v dobrém stanju, prodam. Ogled po dol. Naslov v ogl. odd. Slov. Naroda, 26. 6.

SKORNJE ženske, gum. št. 40, 36, prodam.

Naslov v ogl. odd. Slov. Naroda, 48. 6.

ZAR FEC patentna em. jihana in poniklana — kavaj nova — šted. kurjalno, prmerne tudi za plarno takoj po dol. Čelovška c. 74. 6.

GOJZARJE št. 40 do 42, galose št. 44 ter snežnice št. 38, prodam. Naslov v ogl. odd. Slov. Naroda, 48. 6.

DAMSKE SNIZKE in 2 parne, dana kaj jopici predim. Naslov v ogl. odd. Jutra, 2345. 6.

DOKOLENEK, usnate plisat in zeleno emjili, dana, početje po dol. Naslov v ogl. odd. Slov. Naroda, 48. 6.

HALJO lepo, novo ali dano, početje po dol. Naslov v ogl. odd. Slov. Naroda, 48. 6.

BIEBER OVERKARTON

1. Zaplata, 2. Vodice, 3. Srednje, 4. Ljubljanska, 5. Zenica, 6. Voronež, 7. Iškarški, 8. kavarka, 9. harakiri, 10. Plečnik, 11. Romunija, 12. Trebinje, 13. Kolocet, 14. Oleg, 15. Orléans, 16. Toledo, 17. Detela, 18. Šemitzer, 19. Eckener, 20. Oldenburg, 21. Obir, 22. Jezica,

GOJZARJE ženske, gum. št. 40 do 42, galose št. 44 ter snežnice št. 38, prodam. Naslov v ogl. odd. Slov. Naroda, 48. 6.

GOJZARJE ženske, gum. št. 40 do 42, galose št. 44 ter snežnice št. 38, prodam. Naslov v ogl. odd. Slov. Naroda, 48. 6.

GOJZARJE ženske, gum. št. 40 do 42, galose št. 44 ter snežnice št. 38, prodam. Naslov v ogl. odd. Slov. Naroda, 48. 6.

GOJZARJE ženske, gum. št. 40 do 42, galose št. 44 ter snežnice št. 38, prodam. Naslov v ogl. odd. Slov. Naroda, 48. 6.

GOJZARJE ženske, gum. št. 40 do 42, galose št. 44 ter snežnice št. 38, prodam. Naslov v ogl. odd. Slov. Naroda, 48. 6.

GOJZARJE ženske, gum. št. 40 do 42, galose št. 44 ter snežnice št. 38, prodam. Naslov v ogl. odd. Slov. Naroda, 48. 6.

GOJZARJE ženske, gum. št. 40 do 42, galose št. 44 ter snežnice št. 38, prodam. Naslov v ogl. odd. Slov. Naroda, 48. 6.

GOJZARJE ženske, gum. št. 40 do 42, galose št. 44 ter snežnice št. 38, prodam. Naslov v ogl. odd. Slov. Naroda, 48. 6.

GOJZARJE ženske, gum. št. 40 do 42, galose št. 44 ter snežnice št. 38, prodam. Naslov v ogl. odd. Slov. Naroda, 48. 6.

GOJZARJE ženske, gum. št. 40 do 42, galose št. 44 ter snežnice št. 38, prodam. Naslov v ogl. odd. Slov. Naroda, 48. 6.

GOJZARJE ženske, gum. št. 40 do 42, galose št. 44 ter snežnice št. 38, prodam. Naslov v ogl. odd. Slov. Naroda, 48. 6.

GOJZARJE ženske, gum. št. 40 do 42, galose št. 44 ter snežnice št. 38, prodam. Naslov v ogl. odd. Slov. Naroda, 48. 6.

GOJZARJE ženske, gum. št. 40 do 42, galose št. 44 ter snežnice št. 38, prodam. Naslov v ogl. odd. Slov. Naroda, 48. 6.

GOJZARJE ženske, gum. št. 40 do 42, galose št. 44 ter snežnice št. 38, prodam. Naslov v ogl. odd. Slov. Naroda, 48. 6.

GOJZARJE ženske, gum. št. 40 do 42, galose št. 44 ter snežnice št. 38, prodam. Naslov v ogl. odd. Slov. Naroda, 48. 6.

GOJZARJE ženske, gum. št. 40 do 42, galose št. 44 ter snežnice št. 38, prodam. Naslov v ogl. odd. Slov. Naroda, 48. 6.

GOJZARJE ženske, gum. št. 40 do 42, galose št. 44 ter snežnice št. 38, prodam. Naslov v ogl. odd. Slov. Naroda, 48. 6.

GOJZARJE ženske, gum. št. 40 do 42, galose št. 44 ter snežnice št. 38, prodam. Naslov v ogl. odd. Slov. Naroda, 48. 6.

GOJZARJE ženske, gum. št. 40 do 42, galose št. 44 ter snežnice št. 38, prodam. Naslov v ogl. odd. Slov. Naroda, 48. 6.

GOJZARJE ženske, gum. št. 40 do 42, galose št. 44 ter snežnice št. 38, prodam. Naslov v ogl. odd. Slov. Naroda, 48. 6.

GOJZARJE ženske, gum. št. 40 do 42, galose št. 44 ter snežnice št. 38, prodam. Naslov v ogl. odd. Slov. Naroda, 48. 6.

GOJZARJE ženske, gum. št. 40 do 42, galose št. 44 ter snežnice št. 38, prodam. Naslov v ogl. odd. Slov. Naroda, 48. 6.

GOJZARJE ženske, gum. št. 40 do 42, galose št. 44 ter snežnice št. 38, prodam. Naslov v ogl. odd. Slov. Naroda, 48. 6.

GOJZARJE ženske, gum. št. 40 do 42, galose št. 44 ter snežnice št. 38, prodam. Naslov v ogl. odd. Slov. Naroda, 48. 6.

GOJZARJE ženske, gum. št. 40 do 42, galose št. 44 ter snežnice št. 38, prodam. Naslov v ogl. odd. Slov. Naroda, 48. 6.

GOJZARJE ženske, gum. št. 40 do 42, galose št. 44 ter snežnice št. 38, prodam. Naslov v ogl. odd. Slov. Naroda, 48. 6.

GOJZARJE ženske, gum. št. 40 do 42, galose št. 44 ter snežnice št. 38, prodam. Naslov v ogl. odd. Slov. Naroda, 48. 6.

GOJZARJE ženske, gum. št. 40 do 42, galose št. 44 ter snežnice št. 38, prodam. Naslov v ogl. odd. Slov. Naroda, 48. 6.

GOJZARJE ženske, gum. št. 40 do 42, galose št. 44 ter snežnice št. 38, prodam. Naslov v ogl. odd. Slov. Naroda, 48. 6.

GOJZARJE ženske, gum. št. 40 do 42, galose št. 44 ter snežnice št. 38, prodam. Naslov v ogl. odd. Slov. Naroda, 48. 6.

GOJZARJE ženske, gum. št. 40 do 42, galose št. 44 ter snežnice št. 38, prodam. Naslov v ogl. odd. Slov. Naroda, 48. 6.

GOJZARJE ženske, gum. št. 40 do 42, galose št. 44 ter snežnice št. 38, prodam. Naslov v ogl. odd. Slov. Naroda, 48. 6.

GOJZARJE ženske, gum. št. 40 do 42, galose št. 44 ter snežnice št. 38, prodam. Naslov v ogl. odd. Slov. Naroda, 48. 6.

GOJZARJE ženske, gum. št. 40 do 42, galose št. 44 ter snežnice št. 38, prodam. Naslov v ogl. odd. Slov. Naroda, 48. 6.

GOJZARJE ženske, gum. št. 40 do 42, galose št. 44 ter snežnice št. 38, prodam. Naslov v ogl. odd. Slov. Naroda, 48. 6.

GOJZARJE ženske, gum. št. 40 do 42, galose št. 44 ter snežnice št. 38, prodam. Naslov v ogl. odd. Slov. Naroda, 48. 6.

GOJZARJE ženske, gum. št. 40 do 42, galose št. 44 ter snežnice št. 38, prodam. Naslov v ogl. odd. Slov. Naroda, 48. 6.

GOJZARJE ženske, gum. št. 40 do 42, galose št. 44 ter snežnice št. 38, prodam. Naslov v ogl. odd. Slov. Naroda, 48. 6.

GOJZARJE ženske, gum. št. 40 do 42, galose št. 44 ter snežnice št. 38, prodam. Naslov v ogl. odd. Slov. Naroda, 48. 6.

GOJZARJE ženske, gum. št. 40 do 42, galose št. 44 ter snežnice št. 38,